

תוכניות

יחי החפשי!

מי הם ערביי אלג'יריה, המתקוממים נגד השלטון הצרפתי בארצם? האם הם טרוריסטים מנוולים, המחבלים ללא כל הצדקה בי שלטון החוקי בארצם, או שהם מורדים, שלטונים בזוקי המשלה משלהם? זרים? קול ישראל, כמו הממשלה שאותה הוא מייצג, לא יכול היה עד כה להכריע בשאלה חשובה זאת. משום כך הוחלט כנראה, לעת עתה, על חופשי הנרצה: כל עורך חדשות ומתעמק ביטוי הנרצה לו, בהתאם לרגשותיו או השקפתיו הפוליטיות.

סוערת במיוחד היתה רוח החופש בשירותי החדשות של השבת שעברה: חרשות הצהריים, שנערכו על-ידי יצחק גולן, סיפורי בהתמרמרות עזה על "הטרוריסטים" באותי ג'יריה, בעוד שחדשות שעה 7 בערב, שלבש התקינה לשידור העורכת דינה גורן, נהגו כבוד והתאפקות ב"מורדים".

גלים קצרים

הסירה מפליגה תל-אביבה

ההקלטה הבאה של תוכנית הבידור שלונה בטירה אחת תתקיים בבית-צינוני-אמריקה ב"תל-אביב", בערב של יום ה' ה' ה' בארץ גוסט 1956, לאחר שבית הילל הירושלמי נוסד לתחנות החופשה באוניברסיטה. יש טהור לחפזת הקבוע, בתוספת דן אלמגור שחבר את הפזמון על-רגל-אחת. תל-אביבים המעוניינים לראות, ולא רק לשמוע, יוכלו לרכוש כרטיסי-כניסה... שני המועמדים הקרובים ביותר לנסיעה להשתלמות בארצות-הברית, במסגרת הסיוע הטכני, הם עורך יומן החדשות נקדימון רוגל ורב-קריין משה חובב... הממשלה חזרה ודנה, מבלי להגיע לתוצאות, בהצעתם של בעלי-הון מקר-מים ואמריקאים, המעוניינים להקים ב"ש" ראל תחנת-שידור מסחרית, החשש העיקרי: קול ישראל לא יהיה מסוגלת להתחרות בתחנה מסחרית, העלולה למשוך את מיטב השרדנים והמאזינים גם יחד.

מה נשמע

תוכניות אלה, מתוך שידורי השבוע הבא, ראיות לשמות-ילב בתזוזת:

בניחותא (יום ו', 8.10 קול ישראל) - במסגרת גיגות דמוניות למלאת 3160 שנה למלחמת טרויה, המועברות כביכול על-ידי הקריין אלימלך רם, יוצגו שלושה מערכונים קצרים על בימת האמפי-תיאטרון הדמוני, מוקדשים לעבר, להנה ולעתידי הבין-כוכבי.

דארז צבאי 1500 (יום ו', 8.11 קול ישראל) - גיורג בטאן (1908-9) היה צוואתו לשחקנים הממלאים תפקידים מסריים במחזותיו (סבה את מבטאו של מלך בריטניה שעבר לקחה של המלכה אליזבת השנייה) גיורג החמישי, בו ראה מופת למבטא אנגלי צה. לפי בקשת אחד מחסידיהם של שו המלך, יושמע בין השאר קטע מנאומו מוקלט של גיורג החמישי בקשות אחרות שיהמלאו בתוכנית הערוכה ומוגשת בידי מרים תמיר: השואא של קטע מתוך פינמדיה בקאמרי לעומת הקטע המקי ביל בקומדיה המוסיקלית גברתי הנאווא, המבוססת על אותו מחזה, וכן דרשה של מטיף-דת חסידי.

אולפן למוע (שבת, 5.45 קול ישראל) - נושא השיחה השנייה בסידרה שפינזה כפוחת תקופה הגוות הכללית וההירודית יהיה על האדם ואושרו. כל אדם שאושרו יקר לו ייזהר.

במערכות העבודה יום ב', 7.40 קול ישראל) - השיעום בתוכנית זאת הפך כבר לשם-דבר אפילו בין תוכניות הרדיו בישראל, המנהלות תחרות קשה מאד על ביטוי גללישיעום: **אולפן למוע** (שבת, 5.45 קול ישראל) - נושא השיחה השנייה בסידרה שפינזה כפוחת תקופה הגוות הכללית וההירודית יהיה על האדם ואושרו. כל אדם שאושרו יקר לו ייזהר.

אלופות השיעום חוסר-העיין שבתוכנית, הנצרכת על-ידי היועז מפועל של ההסדרות, גדול עוד יותר מבין היועז הפועל בעצמו, והשינה שהיא משרה על המאזינים עמוקה עוד יותר משנתם של כמה מפקידי היועז-הפועל, בשעות שאינם שותים תה.

אמנות

ציור

עצת הציבור

בנימין ברטמטר, בן החיים הקטן מרובע העוני בורשה, שכב שעות ארוכות על מיטתו והסתכל בחבלי הכביסה. באור הירח הקלוש לבשו הכבשים, בעיני הנער בן ה-7, חמש, צורות שונות ומשונות. מכנסים אדרים הפכו ראש לזנב; חולצה ישנה, שלבש את תמונה, הפכה בובת-ענק שהדריכה את שנתה.

מאז עברו קרוב ל-20 שנה. הכבשים התייבשו מומן, אך מראם לא נשכח מוכרון הנער. בשבוע שעבר הציגם בשורת תמונות בגלריית צימרינסקי בתל-אביב.

דמות הרעב, עם פרוץ מלחמת העולם השנייה ברחה משפתת החיים ברטמטר ל-

"ילד רעב" של ברטמטר
כביסה מימים עברו

רוסיה. היא עברה את כל רחבי רוסיה, השתקפה בהרי האורל. להורים היה מסע בריחה זה מסע אימים. לבנימין הקטן היה זה הדבר היפה ביותר בחייו. הוא פקח כל הזמן את עיניו לרוחה, בלע את כל מרי-אות הנוף והאנשים השונים שגראו לו ככחלום.

החלום הגיע לקצו עם גיוס האב לצבא האדום. האב נשלח לחזית, האם עם בנה ובתה היו נתונים לרעב מתמיד. בנימין וזר הכפר, שהעשה שצירר בשעורי הציור ב"בת-הספר", העלה על הנר את דמויות הרבות ומראות ילדותו.

בארץ החל בנימין לעבוד בצינוגרפיה, בהכנת צילומים להדפסה. אולם הוא לא פסק לצייר. יום יום אחז העבודה היה מת-בורד בתדור הקטן, מעלה על הבד דמויות שונות. לרוב, היו אלה דמויות-אימים לעגני יות ודמויות מחיי הילדות.

את הארץ הכיר רק בהיותו בצה"ל. או גם החל לצייר את נופה, כי צבעי הארץ על האור הרב שנופע מהם החלו להקלץ בו והפכו לחלק ממנו.

עדיין, לא ניכרת כל שיטה בציוריו של ברטמטר, אם כי כולטת בהם ההתמסרות בכל הלב והכשרון. לעתים נדמה כאילו המצייר הוא ילד מגן לידים ולעתים נדמה כי המצייר הוא זקן שבעיני-סיונות ואכזבות. כשנשאל בנימין מה רצה בתערוכתו, ענה בפשטות: "איני יודע אם ציורי הוא טוב. לא היה איש שייצץ לי. החלטתי לכנ שצופי התערוכה יהיו אלה אשר ידריכו אותי ב"המשך עבודתי, כי עדיין אני מחפשת את דרכי בציור. לעת עתה הדבר היחיד אשר אני יודע הוא כי עלי לצייר."

אתם צריכים כנראה לאהוב אותי מאד, אס אתם כותבים אלי בימים שרובים אלה. גם אני אוהבת אתכם. עובדה ש' אני מפרסמת את מכתביכם, למרות שעל שפת הים, היום הרבה יותר נעים ויש לי בגד ים חדש.

כד עור בלבב

מכתב השבוע הוא של (981/993).

"...מדי שבוע בשבוע את חוזרת על כך שנמאס לך לקרוא מכתבים משע' ממילים הדומים זה לזה בנסוסם? שני חיילים קרובים הרוצים להכתוב: כמה הם פייטרים וכמה זה קשה וחי לוצי וכי, או סטודנט הרוצה להתכתב עם נערה שתהיה מוכנה להתעניין ב' אנטימולוגיה טרנססונלית. מלבד זה כולם בחורים נחמדים ועליונים, אוהבי חיים, חובבי מוסיקה קלאסית וקלה, ג'אז, קולנוע, תיאטרון וספרות, פלאפל, חומוס וסיולים. ולכן הם מעוניינים לי' התכתב עם בנות בלתי סלוגניות וכי'.

"לכן גם היו לי היסוסים רבים לפני שנגשתי להשתתף במפעל הפיס של העולם הזה - איך להסביר בצורה מקורית שאני רוצה, לא פחות ולא יותר מאשר בערך אותו משהו שכל המספרים הנ"ל רוצים.

"... לעזאזל! - אין שום דרך שאינה משעממת שבה אפשר למסור עובדות פשוטות ומשממות. למשל, שאני בן 21, בוגר בית-ספר תיכון, משוחרר מן הצבא ואחזר ששיפשהתי ושיפשהתי סמל חיים וחצי תחת האדום של סמל חיייר... אני אמנם רמתגני, אך עירי האהובה אינה זוכה לראות את פני אלל למשך יום חצי בסוף השבוע. שאר הזמן אני עסוק בחלק הדרומי של אר' צנו הקטנטנות...

"...אני צבר חמוד ועוקצני שלא יצא אף פעם מגבולות הארץ - אם לא ניקח בחשבון מספר קילומטרים פה ושם שבין כה וכה יהיו פעם שלנו. אני חובב שחייה, מוסיקה קלאסית ו' רות, סרטים של צ'ארלי צ'אפלין, ספ' קלה, עתונות - צהובה בעיקר, אני שונא עניבות, שפמים, זקנים, סנובים. אם לומר את האמת, אינני אוהב גם עקבים גבוהים, אודם שפתיים, צפרניים ארוכות, ריקודים, בתיקפה. אבל זה צריך להישאר סוד בינינו, כי אינני רוי' צה שאותה נערה שתהיין לכתוב אלי, תירטע בגלל כמה נסטימטרים של עק' ביים, או מילימטרים של צפרניים.

"אם יש צורך, נוסף לכל הסיפור דלעילי, גם בתיאור מוחשי יותר של דמותי - בבקשה: המשטרה עוד לא מתפשת אותי. גובהי: בינוני. שיער: חום-בלונדי. עיניים: כחול-אפורי-רוק. מד' בר עברית ואנגלית וגם קצת אידיש ו' ערבית. נראה לאחרונה לכוונת מכנסים וחולצה ונועל נעליים... רותי, אם ה' מכתב הזה לא יביא לידי תוצאות חיורי' ביות, כלומר, נערה שתהיה מוכנה לכ' תוב לי לפחות פעם בשבוע - או אני מתרה בכ' שאוסיף להפגין אותך בעוד מכתבים כמו זה כל עוד בלבב פנימה וכל עוד תמשיכי לספל במדור מכתבים לרותי."

מאד אוהבת לצחוק

מכתבה של (981/994) הוא מאד עדין ואופטימי. היא מספרת לי, בפשטות, שהינה תלמידת שביעית בת 16. היא איננה יפה. אומרת היא, אפשר אפילו לומר שהינה מכוערת. איננה חמודה ו' איננה גיניית ונוסף על הכל היא גם בעלת מום. ואף על פי כן אין היא מתייאשת מן החיים, מבטיחה היא לי. היא מקוה שיימצא בכל זאת מישהו שירצה לכתוב אליה. אף על פי שהיא כוננתי למקרה שלא אקבל תשובות. על זה שירצה לכתוב לה, להיות בוגר תיכון או עדיין לומד בה, ובעל חוש הומור ("אני אוהבת מאד לצחוק"), הוא

איננו מוכרח להיות יפה. העיקר שהיה בעל אופי טוב.

לא רוצה בלונדית

(981/995) אומר שאין לו כל הצדקה להתפאר בתואר של חייל קרבי אמין, כיון שאין הוא כזה. הוא, פשוט, חייל ביחידה בלתי קרבית, נער בודד שהמון זמן ברשותו ואין לו מה לעשות בו. הוא רוצה לקחת שנערה בת 17-18 תכי' תוב אליו. טוב יהיה אם תהיה חיפאית ובעלת הופעה נאה. אין הוא רוצה לא בבלונדית ולא בכחולית-עיני'.

נערת תלומותיו חלית למזן בקרבה את הנטייה לריקודים עממיים וסלוגניים, אהבת מוסיקה מבלי להכריז בקול ר' לנקוב בשם כל יצירה שהיא שומעת.

נכון מה שמספרים?

לפני החופש הגדול, ישבו תלמידי שביעית הומנית בבית-ספר תיכון מסרי' יימ, הסכיחו את דעתם מן הבחינות ו' דיברו על מדורי. שלא תאמרו שאין לי השפעה על יציבוב הדור. והכנן, הפכה אצור (981/996) שכל המכתבים שאני מקבלת הם רק מסלג' מסים משני המינים. לפיכך יוצא (981/996) בקריאת התי' גרות ואומר שהוא רוצה להיזכח אם אמנם משתפת נערות נאות ופקחיות במדור. הוא מומיין כל בת הרואה את עצמה יפה ופקחית, להתקשר אתו. הוא אפילו מבטיח לשלוח תמונה.

שופעות עיניה אור ירוק

משום שיש לה עינים ירוקות, מכנים אותה בשם איזמורה. היא (981/997) חיכתה וחיכתה עד שהרהיבה עוז לכי' תוב אלי, "נכנס לה יתוש". ובכך, אחרי שהיתוש נכנס וזמזם באזונה את שמי היא נזכרה שבעצם היא רוצה להתיכסם עם בנור בן 22, צ'ארלי צ'אפלין, רחב שלה, כלומר גבוה ובהיר עין, רחב אופק ומעניין.

האיזמורה היא בת 20, מתענינת - נכון - במניות ובאסוף בוליים. מעל לירוק עיניה מתנוסס שיער ברונטי.

רק בני, רק בני, יחפוז

מי רוצה לכתוב אל אחד שכותב ש' רים כאלה (981/998), למרות שהם מכירי' וגנים אליו? לרותי שיר קצר מבב אולי יעביר כאב אוהב חודשים רבים במכתבים אחפש בחורה כלבבי ביניהם אבקש לא איון אלליו לא חמצא ברור ודיו וכאן, רק כאן נעוץ הקוץ, רק בך, רק בך אחפוז.

לצנחנים בלבד

(981/999) מאוהבת בצנחנים. היא מתה להתכתב עם אחד בלונדי עיני' תכלת לא נמחק ולא שולח עיניים. זו היודעת כל כך את רצונה היא בת 16.5, תל-אביבית. ההתכתבות (או שמא היכרות?) דוחקת לה, כיוון שהיא משתעממת ורק צנחן יוכל להפיג שעי' מום זה.

ג'ילה

אמרי לו שבערו הימים הטור' ביים והרומנטיים של מלחמת שניים בין אב זועם ומחור נהב. אס חברך פוחד להתיצב בפני אביך הזועף ילם לרונט ללא מורא וללא משוא פנים יסר לעני, כי את הדבר הנפלא ביותר מאז קליאופטר' הוא וכי ברצונו לשאתך - הרי שאין רה הולם את התיאורים הנלהבים שאת מרעפה על חשבונך. כיצד יעשה זאת? מעולם לא עמדתי במצב דומה, אך אני מניחה שהדבר המתקבל ביותר על הדעת הוא לומר לו, אחרי פתיחה נימוסית כלשהי: "סר, אף על פי שהיא אהבתי את ג'ילה", ואס הוא יקדיר מעט את גבותיו, ואי' פילו יאמר מילה או שתיים - לא ימות חברך מזה. בהצלחה.